

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه‌ای در رشته پزشکی

عنوان:

مقایسه اثرات پیش دارو و دارونما بر اضطراب بیماران، عوارض و طول مدت آنژیوگرافی
عروق کرونر در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل

استاد راهنما:

دکتر بهزاد باباپور

استاد مشاور:

دکتر مهدی عطایی

نگارنده:

مینا گلعلی زاده

پاییز ۱۳۹۲

شماره پایان نامه:

۰۴۵۷

تقدیم به

مادر عزیزتر از جانم

پدر مهربانم

خواهران نازنینم

و برادر عزیزم که آفتاب مهرشان در آستان قلمم هرگز غروب نخواهد کرد...

پاسکزاری

باتقدیر و تشکر از استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر بهزاد باباپور که همواره راهنما و راه‌گشای من در نگارش این پایان نامه بوده است.

فصل اول: کلیات ۱

۱-۱- مقدمه و بیان مسئله ۲

۱-۲- تعریف واژه های کلیدی ۳

۱-۳- اهداف و فرضیات ۴

۱-۳-۱- هدف کلی ۴

۱-۳-۲- اهداف اختصاصی ۴

۱-۳-۳- فرضیات ۵

۱-۳-۴- اهداف کاربردی ۵

فصل دوم: پیشینه‌ی تحقیق ۶

۱-۲- کلیات ۷

۱-۲- آنژیوگرافی کرونری ۷

۱-۲-۳- عروق کرونری و آنژین قلبی ۷

۱-۲-۴- آترواسکلروزیس و بیماری شریان کرونر ۸

۱-۲-۵- کاربرد آنژیوگرافی ۸

۱-۲-۶- ماده حاجب ۹

۱-۲-۷- روش کار ۱۳

۱-۲-۸- عوارض آنژیوگرافی ۱۴

۱۵	۹-۲-اضطراب در آنژیوگرافی
۱۹	۱۰-۲-پیش داروهای مورد استفاده
۲۳	۱۱-۲-مطالعات مشابه انجام شده
۲۶	فصل سوم: مواد و روش ها
۲۷	۱-۳-نوع مطالعه
۲۷	۲-۳-محیط پژوهش
۲۷	۳-۳-جامعه‌ی آماری و حجم نمونه
۲۷	۴-۳-روش گردآوری اطلاعات
۲۹	۵-۳-روش تجزیه و تحلیل داده‌ها و بررسی آماری
۲۹	۶-۳-معیار ورود
۳۰	۷-۳-معیار خروج
۳۰	۸-۳-ملاحظات اخلاقی
۳۱	۹-۳-محدودیت مطالعه
۳۱	۱۰-۳-متغیرهای مطالعه

فصل چهارم: نتایج

۳۳	۱-۴-توزیع جنسی بیماران
۳۴	۲-۴-توزیع سنی بیماران
۳۴	۳-۴-فراوانی مصرف آرام بخش در بین بیماران سه گروه

- ۴-۴- مقایسه متغیر های همودینامیک در بین بیماران سه گروه ۳۷
- ۴-۵- مقایسه متغیر های آنژیوگرافی در بین بیماران سه گروه ۳۹
- ۴-۶- مقایسه سطح اضطراب در بین بیماران سه گروه ۴۰
- ۴-۷- مقایسه عوارض ناشی از آنژیوگرافی در بین بیماران سه گروه ۴۱

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۵-۱- بحث و تفسیر ۴۳
- ۵-۲- نتیجه گیری ۴۶
- ۵-۳- پیشنهادات ۴۷
- منابع ۴۸
- پیوست** ۵۰
- چکیده انگلیسی ۵۳

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۱۹	جدول ۱-۲: اضطراب آشکار
۳۶	جدول ۱-۴: مشخصات پایه ای و ویژگی های دموگرافیک بیماران
۳۷	جدول شماره ۲-۴: مقایسه متغیر های همودینامیک در بین سه گروه قبل از آنژیوگرافی با حین آنژیوگرافی .
۳۸	جدول شماره ۳-۴: مقایسه فشار خون سیستولیک و دیاستولیک آئورت در بین سه گروه
۳۹	جدول ۴-۴: مقایسه زمان دستیابی، حجم ماده کنتراست و طول مدت آنژیوگرافی در بین سه گروه
۴۰	جدول ۵-۴: مقایسه سطح اضطراب در بین بیماران سه گروه
۴۱	جدول ۶-۴: مقایسه عوارض ناشی از آنژیوگرافی در بین سه گروه

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۳	نمودار ۱-۴: فراوانی نسبی افراد به تفکیک جنسیت
۳۴	نمودار ۲-۴: میانگین سنی بیماران در سه گروه
۳۵	نمودار ۳-۴: فراوانی افراد با سابقه مصرف آرامبخش

فهرست علائم اختصاری

DBP:Diastolic Blood Pressure

HTN:Hypertension

BMI:Body Mass Index

PCI:Percutaneous Coronary Intervention

STAI:Spielberger State- Trait Anxiety Inventory

مقایسه اثرات پیش دارو و دارونما بر اضطراب بیماران، عوارض و طول مدت آنژیوگرافی

عروق کرونر در بیماران مراجعه کننده به بیمارستان امام خمینی (ره) اردبیل

چکیده

مقدمه: بیماری های قلب و عروق از علل اصلی مرگ و میر در جهان می باشد. یکی از روشهای تشخیص بیماری های عروق کرونر، آنژیوگرافی می باشد. به دنبال استفاده از تست های تشخیصی قلب و از جمله آنژیوگرافی شاهد عوارض متعددی در بیماران خواهیم بود که یکی از شایع ترین آنها اضطراب است. روش های مختلفی برای مقابله با اضطراب وجود دارد که از جمله می توان به دارودرمانی با بنزودیازپین ها اشاره کرد. دارودرمانی در اغلب مراکز جهت تسکین بیماران و جلوگیری از عوارض آنژیوگرافی انجام می شود. لذا این مطالعه با هدف مقایسه نتایج دومتد پره مدیکیشن با دارونما بر اضطراب بیماران، عوارض و طول مدت آنژیوگرافی کرونری انجام شد.

متد و روش: در این کارآزمایی بالینی، ۱۵۰ بیمار تحت آنژیوگرافی عروق کرونر با توجه به شرایط و روش نمونه گیری دردسترس و به صورت تخصیص تصادفی در سه گروه شاهد و پیش دارو مطالعه شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات برگه ای شامل اطلاعات دموگرافیک، اطلاعات مربوط به بیماری، محل کاتتریزاسیون، متغیر های گردش خون (فشار خون سیستولی و دیاستولی، تعداد ضربان نبض، تعداد تنفس) در فواصل یک ساعت قبل از آنژیوگرافی و حین آنژیوگرافی، پرسشنامه اضطراب آشکار اسپیلبرگر، عوارض ایجاد شده در بیمار و پارامترهای مربوط به آنژیوگرافی بود. در گروه پیش دارو، بیماران داروهای معمول قبل از آنژیوگرافی شامل دیازپام+پرومتازین و هیدروکورتیزون یا میدازولام را دریافت کردند و گروه شاهد فقط مراقبت های معمول قبل از آنژیوگرافی را دریافت کردند. داده ها با آزمون آماری تی مستقل تجزیه و تحلیل شدند.

یافته ها: متغیر های همودینامیک، سطح اضطراب بیماران، عوارض ایجاد شده در بیماران و طول مدت آنژیوگرافی از لحاظ آماری اختلاف معنی داری را بین سه گروه نشان نداد.

نتیجه گیری: با توجه به یافته ها پیشنهاد می شود جهت عدم تحمیل دارودرمانی نابجا به همراه یک روش تشخیصی تهاجمی تا حد امکان قبل از آنژیوگرافی از پیش داروها (مگر در موارد خاص) استفاده نشود.

واژه های کلیدی: پیش دارو، آنژیوگرافی، عروق کرونر، اضطراب، عوارض

فصل اول

کلیات

۱-۱- مقدمه و بیان مسئله

بیماری های قلب و عروق از علل اصلی مرگ و میر در جهان می باشد(۱). مرگ ومیر ناشی از بیماری های قلب و عروق نسبت به ۴۰ سال گذشته کاهش یافته است. یکی از عوامل کاهنده بهبود تکنیک های جراحی و تشخیصی می باشد(۲) که مهم ترین آن کاتتریزاسیون و آنژیوگرافی عروق کرونر می باشد. آنژیوگرافی عروق کرونر یک بررسی تهاجمی است و در تشخیص بیماری عروق کرونری شناخته شده یا مشکوک استفاده می شود(۳). با توجه به آمار بخش آنژیوگرافی بیمارستان امام خمینی(ره) اردیبهشت در سال ۱۳۹۰، حدود ۴۰۰۰ نفر در سال ۱۳۹۱ بیش از ۴۵۰۰ نفر تحت آنژیوگرافی عروق کرونر قرار گرفته اند که روند رو به رشد این روش تشخیصی را نشان می دهد.

در اغلب موارد پروسیجرهای تشخیصی تهاجمی، استرس و اضطراب را برای بیمار به همراه دارد(۴). اضطراب، فعالیت روانی و فیزیولوژیکی بدن مانند ضربان قلب، فشار خون و برون ده قلبی را بالا می برد و احتمالاً این برای بیماران با سیستم های قلبی و عروقی به مخاطره افتاده به دنبال انفارکتوس میوکارد یا سایر بیماری های قلبی بسیار مضر می باشد(۵).

اغلب فاکتورهای دخیل در سطح استرس بیماران عبارت از: تجربه قبلی فرد، درد، اضطراب، محیط نا آشنا و ترس می باشد(۶،۷). روش های مختلفی برای مقابله با اضطراب وجود دارد که رابطه مستقیمی با فعالیت قلب و سایر ارگان های بدن دارد که از این ها می توان به مصرف داروهای آرام بخش و ضدآریتمی اشاره نمود(۸). به طور روتین جهت تسکین مناسب و اطمینان از راحتی بیمار در طول پروسیجر، از پیش داروهای اولیه مانند دیفن هیدرامین و دیازپام در اغلب مراکز استفاده می شود، که به خاطر خواص تسکینی و آنتی آلرژیک آن ها می باشد(۸).

قبل از آنژیوگرافی عروق کرونر نیز ممکن است پیش داروهای مختلفی تجویز شوند مانند مسکن جهت آرامش بیمار، آتروپین سولفات برای کمک به پیشگیری از برادیکاردی و واکنش های وازوواگال یا